

Gazeta învățămîntului

120

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Anul XI, Nr. 534

Vineri 9 octombrie 1959

8 pagini 25 bani

LUNA PRIETENIEI ROMİNO-SOVIETICE

La 7 octombrie a început în întreaga țară sărbătoarea scumpă nouă tuturor, intrată în rîndul marilor sărbători tradiționale ale poporului român: „Luna prieteniei romîno-sovietice”.

Anul acesta, aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie are loc în condițiile unor uluitoare succese obținute de poporul sovietic în construcția desfășurată a comunismului, în condițiile epocalelor victorii în cucerirea tainelor Cosmosului și în folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, în condițiile luptei consecvente duse de Uniunea Sovietică și de celelalte țări socialiste pentru asigurarea unei păci trăinice în lume.

Marile realizări ale Uniunii Sovietice au o puternică influență asupra evoluției umanității. Ele au ridicat pe culmi înalte prestigiul internațional al minunatului popor sovietic, ale cărui succese ne umplu sufletele de bucurie și de încredere în forțele creatoare neupuzabile ale omului liber, descătusat de sub orice exploatare.

Sîntem mîndri că facem parte din marea familie a popoarelor socialiste în fruntea căreia stă Uniunea Sovietică, țara constructorilor comunismului, bastion de neclintit al păcii.

Zile de sărbătoare în școli

Bucuria sărbătorii se simte pretutindeni în școlile din țara noastră. În zilele acestea de început ale Lunii prieteniei romîno-sovietice au apărut, în clase, pe culoare, în cluburi și săliile de festivități ale școlilor fotomontaje cu imagini din minunata țară a constructorilor comunismului, izvoacă, numere speciale ale gazetelor de perete. Formațiile artistice repetă cu asiduitate și-au îmbogățit repertoriul cu noi dansuri din tezaurul folcloric al popoarelor sovietice, cu cîntece avîntate ale făuritorilor comunismului, cu noi piese despre viața comsomoliștilor și pionierilor din marea țară prietenă.

Cercurile miinilor îndemnatice lucrează sute de daruri care vor fi trimise prietenilor dragi, școlărilor sovietici. Și cîte alte acțiuni nu sînt trecute în planurile alcătuite în școli pentru Luna prieteniei romîno-sovietice. Elevii școlilor din întreaga țară vor vizita muzeele și expozițiile închinare vieții și luptei oamenilor sovietici, vor viziona în colectiv filmele sovietice, se vor întrece în competiții sportive organizate în cadrul manifestărilor Lunii prieteniei.

Este o adevărată întrecere între școli, între colectivele de elevi, în organizarea unor manifestări cît mai bogate în cîntec, dans, sărbători a prieteniei, întrecere izvorită din dragostea fierbîntă pe care o poartă întregul nostru popor, popoarelor din țara constructorilor comunismului.

Sînt răscolim cîteva din planurile manifestărilor care vor fi organizate în școli.

La școlile medii „Elena Sîrbu”, „Zora Kosmodemianskaja”, „Dr. Petru Groza” din București și la multe alte școli din Capitală și din țară au fost pregătite de pe acum seri închinare științei și tehnicii sovietice în cadrul cărora specialiștii, profesorii și elevii vor vorbi despre ultimele succese ale savanților sovietici în cucerirea Cosmosului.

De curînd înființată, orchestra Școlii medii „Zora Kosmodemianskaja” se pregătește în timp ce tinerii artiști sînt bucușori că prima lor manifestare pu-

blică va fi închinată prieteniei romîno-sovietice. Cercul dramatic al școlii pregătește o piesă inspirată din viața pionierilor sovietici, pe care o vor prezenta la televiziune în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Cu deosebită nerăbdare așteaptă elevii școlii medii „Al. I. Cuza” din Capitală una din cele mai interesante manifestări organizate în școala lor: înțînirea cu un grup de muncitori și profesori care au vizitat Uniunea Sovietică, care le vor vorbi despre viața și munca poporului sovietic, despre elevii sovietici, despre rezultatele lor la învățatură, despre felul în care se pregătesc pentru munca productivă.

Asemenea manifestări se înțînesc în fiecare școală. Participînd la oricare dintre ele, veți vedea cîtă bucurie și căldură însufletește pe fiecare dintre elevi în aceste zile sărbătorești și veți avea încă o puternică imagine a dragostei pe care tineretul patriei noastre o poartă Uniunii Sovietice.

Scrisori către prieteni dragi

De mult timp poștașul s-a obișnuit cu plicurile care sosesc pe adresa Imobilului cu nr. 10 din strada Arhitect I. Mincu din București. Scrisorile poartă ștampila: „C.C.C.P.” La adresa de mai sus se găsește Școala medie nr. 28 „Dr. Petru Groza”.

Cu cîțiva ani în urmă, într-una din revistele sovietice pentru pionieri a apărut o poezie a unei eleve de la Școala medie nr. 28 din București. În poezie ea exprima dragostea pe care pionierii și școlarii romîni o poartă pionierilor din marea țară a socialismului al căror exemplu îl au mereu în față în munca lor. De atunci, pe adresa Școlii medii nr. 28 au sosit nenumărate scrisori din partea școlărilor sovietici.

Pioniera L. Leonescu și alți pionieri din clasa a VII-a corespundeză cu 15 pionieri sovietici S-au cunoscut pe literalul Mării Negre într-o tabără internațională în timpul vacanței. Margareta Tamaș din clasa a XI-a este de trei ani prietenă cu Ludmila Rudnieva, fiica unui miner din Bogorodîk. Alexandra Ungureanu tot

din clasa a XI-a are numeroși prieteni în U.R.S.S. De curînd ea a primit de la prietena sa, Valentina, din Tula un dar deosebit, mărturie a prieteniei ce i-o poartă: fotografia tatălui său care a fost afișată la panoul frunțașilor în muncă de la uzina „Krasnii Proletar” din Tula.

În ziua deschiderii Lunii prieteniei romîno-sovietice, pe masă, în cancelarie, adus cu poșta de dimineață, stătea un plic pe care nu era scris nici un nume. Era adresat oricărui elev din clasa a IX-a, de către un școlar sovietic.

Scrisoarea aceasta sosită în prima zi a Lunii prieteniei romîno-sovietice ni s-a părut semnificativă. Se înfiripa încă o prietenie! Încă una din miile de asemenea prietenii care s-au înfiripat în ultimii 15 ani de cînd poporul român, ajutat de poporul sovietic, s-a eliberat de sub jugul fascist și și-a luat soarta în propriile sale mîini. De la depărtare de mii de kilometri elevul din Moscova și elevul din București își întînd mîinile, se destăinuiesc unul altuia. Doi fiți a două popoare unite de-a lungul veacurilor printr-o prietenie trăinică, de nezdruccinat! Prietenia lor e o mică pîrticică din marea prietenie care leagă poporul român de poporul sovietic.

Prietenii legate prin scrisori sau personal asemenea celor ale Școlii medii nr. 28 din Capitală sînt nenumărate, mii și mii. Elevii din țara noastră sînt dornici să știe cît mai multe lucruri despre marea noastră vecină, despre viața fericită a școlărilor sovietici, despre munca fără preget a poporului sovietic pentru construirea comunismului.

Stația cosmică interplanetară,

MĂREȚ SUCCES AL OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ SOVIETICI

La 4 octombrie 1959 de pe teritoriul Uniunii Sovietice a fost lansată cu deplin succes cea de a treia rachetă cosmică, punînd prima stație automată interplanetară pentru cercetarea cosmosului.

Noua rachetă cosmică și stația interplanetară întrec prin proporțiile lor, prin complexitatea aparatului științific și precizia lansării, tot ceea ce s-a realizat în acest domeniu pînă acum.

Astfel, dacă lansarea celei de a doua rachete cosmice sovietice în lună a necesitat o înaltă precizie în ce privește parametrii de mișcare a rachetei, începînd din momentul lansării și pînă la ieșirea din funcțiune a motoarelor ultimei trepte, care a fost telecomandată, la cea de a treia rachetă cosmică, careia i s-a impus o sarcină cu mult mai grea decît aselenizarea și anume plasarea ei pe o orbită circumlunară, precizia parametrilor de mișcare este — așa cum afirmă un savant de renume mondial — de 100 de ori mai mare. Fără această precizie uimitoare, racheta nu putea fi plasată pe orbita calculată și ori s-ar fi transformat într-un satelit al soarelui, ori ar fi aselenizat.

Cît de riguroase sînt condițiile cerute pentru parametri inițiali, rezultă edificator din următoarele date: viteza inițială a rachetei trebuie menținută la valoarea calculată cu o precizie de ordinul sutime de miime din viteza inițială. De asemenea direcția și unghiul de inclinare se stabilesc cu precizia de ordinul zecimilor de secundă.

Motoarele rachetei au o putere uriașă care a permis ca greutatea ultimei trepte a rachetei să fie de 1.553 kg. fără combustibil.

Partea cea mai importantă o constituie aparatul tehnic de cercetare științifică, excepțional de complex și perfecționat.

Ultima treaptă a rachetei conține stația interplanetară a cărei greutate este 278,5 kg. În această greutate sînt cuprinse aparatele de măsurători științifice pentru studiul zonelor de radiație cosmică, meteoriților, cîmpului magnetic, ionosferei terestre și lunare, gazului cosmic, precum

Ing. N. TALPAȘEANU
profesor fruntaș
directorul Grupului școlar „Ioan Rașcheta” — București

(Continuare în pag. 2)

La Planetarium-ul din Moscova, cea de a treia rachetă cosmică — obiectul principal al observațiilor.

Studiul mașinilor

Începând cu acest an școlar, în clasele VIII-XI s-a introdus „Studiul mașinilor cu aplicații practice”, studiu care are drept scop familiarizarea elevilor cu diferite mașini unelte, automobilul, tractorul, mașini și aparate electrice etc. și înarmarea lor cu priceperi și deprinderi de muncă a acestora. Pentru a veni în ajutorul profesorilor care predau acest obiect, vom încerca să dăm unele îndrumări metodice asupra celui cum trebuie să se predea una din aceste lecții și anume: „Prinderea pieselor în strung”.

Pregătirea profesorului pentru lecție. Predarea cu bune rezultate a cunoștințelor privind studiul mașinilor cere profesorului să se pregătească cu cea mai mare grijă și conștiințozitate pentru fiecare lecție. În cadrul acestei pregătiri profesorul trebuie să studieze mai întâi conținutul temei curente (în cazul nostru conținutul temei nr. 2. Prinderea pieselor în strung, minuirea strungului; exercițiul de strunjire cilindrică exterioră și interioră, conică, retezarea, găurirea și filetarea) pentru a stabili scopul didactic principal urmărit în fiecare lecție precum și metodele pe care le va folosi în predarea lecției. Va trece apoi la studierea lucrărilor de specialitate ca: „strunjirea metalelor” din manualul pentru școlile profesionale și studierea îndrumărilor metodice privind fixarea pieselor în strung din „Metodica învățământului practic pentru strungari universali”.

Tot în timpul pregătirii pentru lecție profesorul trebuie să procure materialul didactic și dispozitivele necesare atât în timpul demonstrării procedurilor de fixare în strung a pieselor de prelucrat, cât și în efectuarea exercițiilor practice. De asemenea, trebuie să verifice starea strungurilor din atelier, să experimenteze el însuși diferitele procedee de prindere în strung a pieselor de prelucrat, pentru ca activitatea lui cu elevii să se desfășoare în condiții cât mai bune. Iși va întocmi apoi planul desfășurării lecției.

Partea organizatorică a lecției are o mare importanță pentru buna reușită a acesteia. De aceea, profesorul maestru trebuie să îndrume și să orienteze pe elevi asupra activității pe care o vor desfășura din momentul intrării lor în atelier, acordând multă atenție problemelor de protecție a muncii.

Lecția începe cu verificarea cunoștințelor elevilor privind strungul paralel. Pentru aceasta profesorul va folosi metoda conversației, adresând elevilor întrebări de felul următor: Care sunt părțile principale ale strungului? Cum se transformă energia electrică în energie mecanică la strung? Ce operații se pot executa la strung? etc.

După reamintirea cunoștințelor, care poate dura circa 15 minute, profesorul anunță subiectul lecției noi și trece la explicarea acesteia arătându-le elevilor diferitele procedee de prinderea pieselor în strung și

anume: prinderea piesei în universal strungului, prinderea piesei în universal și în vîrful păușii mobile, prinderea piesei în platou explicându-le totodată cînd se folosește un procedeu sau altul.

Astfel, prinderea unei piese în universal (fig. 1) se folosește atunci cînd piesele de strunjit sînt scurte. Piesa de prelucrat este prinsă în cele trei fălci ale universalului care fac între ele unghiuri de cîte 120 grade. Se arată apoi în ce constă mecanismul mișcărilor pe care le execută fălcile universalului pentru a realiza stringerea și centrarea precisă a piesei cilindrice după axa de rotație a axului principal al strungului.

În continuare, profesorul explică elevilor că atunci cînd avem de prins o piesă în excenetric se folosește universalul combinat care permite ca regarea fălcilor să se facă și independent prin manevrarea fiecărei fălci în parte.

După ce demonstrează cum se prinde o piesă în universalul strungului, profesorul prezintă un alt procedeu de prinderea pieselor de prelucrat și anume prinderea în universal și în vîrful păușii mobile (fig. 2). Avînd o bară de oțel dinaintea pregătirii profesorul arată elevilor în ce constă acest procedeu prin zind un capăt al barei în universal iar celălalt capăt fixîndu-l cu vîrful păușii mobile prin învîrtirea roții de mină. Va acorda multă atenție și explicării celorlalte procedee de prinderea piesei în strung, insistînd asupra construcției mecanismelor cu care se realizează aceasta. La explicarea diferitelor metode de prinderea pieselor în strung profesorul va insista asupra precizării cazului în care se folosește o metodă sau alta. De exemplu predîndu-le procedeu de fixare prin prinderea piesei între vîrfuri (fig. 3) după ce le va arăta că găurile de centrare sînt cilindrice spre exterior avînd formă tronconică (fig. 4) profesorul maestru va insista asupra faptului că această metodă se folosește atunci cînd e nevoie să se strunjească suprafețele exterioare ale unor bare și arbori de mari lungimi etc.

De asemenea, profesorul maestru trebuie să arate elevilor cum se reglează strungul în vederea strunjirii. În acest scop le va arăta cum se verifică dacă vîrfurile păușii fixe și mobile se află pe axa de rotație a axului principal, cum se verifică dacă cușitul se deplasează paralel cu acest ax, explicîndu-le cum dacă aceste vîrfuri nu sînt la aceeași înălțime sau dacă unul din ele se află deplasat lateral față de celălalt, suprafețele strunjite nu mai sînt cilindrice. Profesorul maestru trebuie să atragă atenția elevilor asupra modului cum se stringe piesa între vîrfuri. O piesă prinsă bine trebuie să se rotească liber între vîrfuri.

Atunci cînd va explica prinderea pieselor de prelucrat în

platou, profesorul maestru va arăta practic modul cum acționează piesele acestuia și în ce constă securitatea muncii în timpul strunjirii prin acest procedeu.

Pentru a verifica în ce măsură elevii au înțeles atât explicațiile cit și procedeele de prindere a pieselor în strung, este bine ca profesorul să ceară cîtorva elevi să reproducă cele predate.

După reproducerea de către cei cîțiva elevi a procedurilor de fixare a pieselor în strung, întregă grupa de elevi va trece la efectuarea exercițiilor practice. În cazul cînd în atelier sînt numai 1-2 strunguri grupa va fi împărțită pe subgrupe, iar profesorul maestru va urmări ca fiecare elev sau grupă de doi elevi să execute practic prinderea piesei în strung prin procedeele învățate.

La sfîrșitul lecției, profesorul maestru își va rezerva timp pentru analiza desfășurării lecției, accentuînd din nou și cu această ocazie asupra particularității fiecărui procedeu de prinderea piesei în strung și totodată insistînd asupra protecției muncii în timpul lucrului.

Aceste îndrumări date în legătură cu predarea lecției „Prinderea pieselor în strung” sînt bineînțeles orientative. Ele se pot completa și îmbunătăți de către profesorii maiștri care predau aceste lecții, pe baza experienței dobîndite în munca lor de zi cu zi.

M. TEODOR

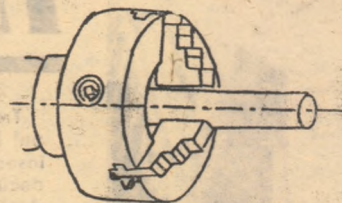

Fig. 1

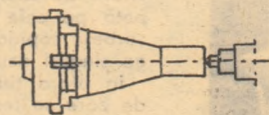

Fig. 2

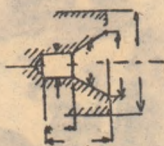

Fig. 4

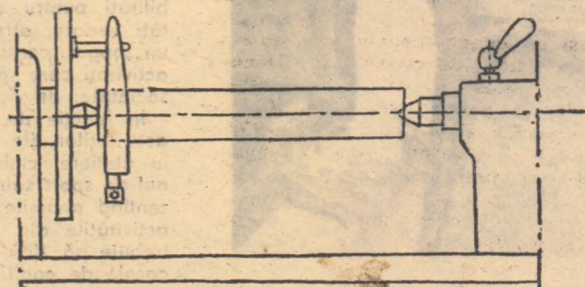

Fig. 3

Schemele mecanismelor de prindere a piesei în strung.

Lecții de aritmetică la clasa a IV-a

Prin lecțiile de matematică ce se predau la clasa a IV-a trebuie să se formeze la elevi deprinderea de a efectua rapid și corect, mintal și scris operațiile aritmetice cu numere întregi și zecimale, abstracție și mai ales concrete, a înțelege și a rezolva probleme care cer cunoștințe elementare despre fracțiile ordinare. De asemenea elevii clasei a IV-a vor rezolva la lecțiile de aritmetică multiple probleme privind exprimarea prin procente a diferitelor realizări din practica construcției socializmului și vor primi cunoștințe de geometrie plană strîns legate de aspectele realizării înconjurătoare.

La clasa a IV-a efortul învățătorului de a ajuta pe elevi să-și însușească temeinic cunoștințele de aritmetică și geometrie trebuie să se împletească cu grija pentru a le asigura acestora perspectiva adîncirii cunoștințelor respective în cadrul lecțiilor de aritmetică ce li se vor preda în clasele următoare, respectiv în clasele a V-a și a VI-a.

Lecția de aritmetică cu tema „Probleme cu toate operațiile” ținută la clasa a IV-a „B” de la Școala de 7 ani din Urziceni, de către tovarășa învățătoare Elena Tănăsescu, a ilustrat într-o bună măsură, prin felul cum elevii au știut să efectueze o serie de operații aritmetice, grija tovarășei Tănăsescu de a le forma acestora deprinderi de calcul rapid și corect. La aceeași școală, la clasa a IV-a „A” lecția cu tema „Formarea numerelor cu mai multe cifre” ținută de tovarășul învățător Alecu Drăgan a scos în evidență de asemenea faptul că elevii au formată noțiunea de unitate simplă și unitate compusă, că unii dintre ei se descurcă ușor în scrierea și citirea numerelor cu mai multe cifre.

Aceleași lecții au ridicat însă o serie de probleme de ordin metodic. În desfășurarea lecției cu tema „Probleme cu toate operațiile” s-a mers pe linia unei prea mari fragmentări a problemei date spre rezolvare pe întrebări și răspunsuri și în majoritatea cazurilor acestea rezolvate verbal — un elev citește problema și ceilalți pe rînd răspund: „facem o operație de adunare”, altul — „facem o operație de împărțire” etc., foarte mulți scîpînd din vedere conținutul problemei și rostul operațiilor respective. Încă din clasa a IV-a elevul trebuie obișnuit să analizeze o problemă în toată complexitatea ei, să-i găsească rezolvarea, iar pentru aceasta rostul efectuării cutării sau cutării operații aritmetice. În același timp, în rezolvarea unei probleme — cum e și înscris — elevul operează cu numere concrete și chiar dacă încă nu a ajuns la capitolul: „operații cu numere concrete”, el trebuie să înțeleagă, totuși, că efectuînd oricare din operațiile aritmetice cerute în rezolvarea problemei, nu are voie să neglijeze aspectul concret al diferitelor mărimi ce intervin în problemă.

De asemenea și în lecția cu

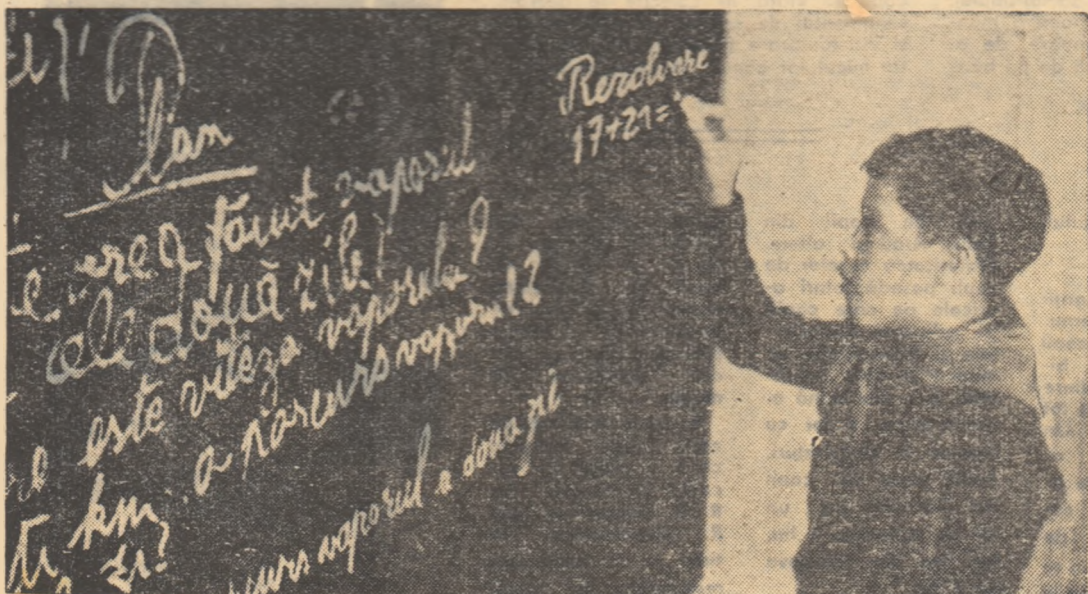
tema „Formarea numerelor cu mai multe cifre” chiar dacă s-a recurs la folosirea metodei de predare prin întrebări și răspunsuri nu trebuie neglijată folosirea tablei. Trebuie reamintit de asemenea, că în clasa a IV-a elevii trebuie să-și clarifice în întregime noțiuni ca: unități, cifră și număr, iar la o astfel de lecție, ca cea privitoare la „Formarea numerelor de mai multe cifre” aceste noțiuni, chiar dacă se consideră știute, trebuie reamintite elevilor. Această reimpresărire a cunoștințelor trebuie să se facă pe baza multor exemple de numere scrise pe tablă și analizate.

În clasa a V-a elevii reiau aproape în întregime unele capitole din materia predată la aritmetică în clasa a IV-a, dar acest lucru nu înseamnă că s-ar putea trece cu o oarecare ușurință, de exemplu, peste deprinderea tuturor elevilor din clasa a IV-a cu formarea unui număr de mai multe cifre, scrierea și citirea corectă a acestuia.

Încă din clasa a IV-a elevii trebuie ajutați să priceapă problemele de bază ale aritmeticii. La lecția cu tema „Probleme cu toate operațiile” accentul trebuie să cadă tocmai pe adîncirea unor elemente de bază, cum sînt acelea de a înțelege cînd e necesar să facă o operație de adunare sau una de împărțire și de ce. În lecția „Formarea numerelor de mai multe cifre” de asemenea efortul elevilor trebuie concentrat spre citirea și scrierea corectă a numerelor pe baza înțelegerii noțiunilor de unitate, cifră, număr, ordine și clase, aceasta fiind tot o problemă de bază a aritmeticii clasei a IV-a.

Este necesar ca în lecțiile de aritmetică prin metode de predare cit mai adecvate să se urmărească însușirea de către elevi a cunoștințelor de bază ale acestui obiect, să li se deschidă elevilor orizontul aplicării acestor cunoștințe la probleme cu conținut practic din ce în ce mai complexe.

F. DIAC

Elevii clasei a IV-a A de la școala elementară nr. 19 din București analizează conținutul unei probleme înainte de a trece la efectuarea calculelor.

